

**Azərbaycan Respublikasında ekoloji cəhətdən dayanıqlı
sosial—iqtisadi inkişafa dair
Milli Proqramın həyata keçirilməsi üçün tədbirlər planı**

Sıra №— si	Tədbirin adı	Əsas icraçılar	İcra müddəti
Ətraf mühitin mühafizəsi və təbii ehtiyatlardan səmərəli istifadəyə dair			
1.	Su ehtiyatlarından səmərəli istifadə edilməsi istiqamətində dövlət proqramının hazırlanması və həyata keçirilməsi	Nazirlər Kabineti, Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Milli Elmlər Akademiyası, Nazirlər Kabineti yanında Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Komitəsi, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi	2003—2005— ci illər
2.	Ümumi nəzarət əsasında su ehtiyatlarından səmərəli istifadənin stimullaşdırılması	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, iqtisadi inkişaf Nazirliyi, <i>Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti</i>	2003—2007— ci illər
3.	İçməli suyun keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması, bölgələrdə yerli, alternativ su mənbələrindən istifadə edilməsinin əsaslandırılması və müvafiq standartlara uyğunlaşdırılması	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Səhiyyə Nazirliyi, Abşeron Regional Səhmdar Su Cəmiyyəti	2003—2010— cu illər
4.	Su ekosistemlərinin fəaliyyətini tənzimləyən müvafiq normativ hüquqi aktların təkmilləşdirilməsi, su ekosistemlərinin sabitliyinə nail olmaq üçün əsas hövzələrdə monitoring yönümlü kompleks tədqiqatların həyata keçirilməsi	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Nazirlər Kabineti yanında Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Komitəsi, Milli Elmlər Akademiyası, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi, Ədliyyə Nazirliyi	2003—2005— ci illər
5.	Transsərhəd çayların çirklənmədən mühafizəsi və onların hövzəsində yerləşən dövlətlər tərəfindən su ehtiyatlarından səmərəli istifadə edilməsi məqsədilə regional və beynəlxalq əməkdaşlığın genişləndirilməsi	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, iqtisadi inkişaf Nazirliyi, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi, <i>Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti</i> , Dövlət Sərhəd Xidməti	2003—2010— cu illər
6.	Su çatışmazlığının aradan qaldırılması məqsədilə, sənaye və digər obyektlərdə suyun təkrar istifadəsinin genişləndirilməsi üçün qeyri—ənənəvi sülardan (tullantı, kollektor—drenaj və s.) məqsədyönlü istifadə edilməsi istiqamətində tədbirlərin həyata keçirilməsi	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, <i>Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti</i>	2003—2010— cu illər
7.	Sənaye müəssisələrindəki qaz—toz tutucu qurğuların əsaslı təmir edilməsi və ya	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, <i>Sənaye və Energetika</i>	2003—2010— cu illər

	yeniləri ilə əvəz edilməsi	<i>Nazirliyi</i>	
8.	Nəqliyyatda qurğuşunsuz benzindən (etilsizləşdirilmiş) istifadə olunmasına tam keçilməsi	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Nəqliyyat Nazirliyi, Yanacaq və Energetika Nazirliyi	2003—2005— ci illər
9.	Tələblərə cavab verməyən köhnə nəqliyyat vasitələrinin istismarının qadağan edilməsi	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Daxili İşlər Nazirliyi, Nəqliyyat Nazirliyi	2003—2007— ci illər
10.	Ekoloji təmiz sərnişin nəqliyyat növlərinin tətbiqi, şəhər daxilində «piyada» zonalarının genişləndirilməsi	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Nəqliyyat Nazirliyi, şəhər (rayon) icra hakimiyyəti orqanları	2003—2010— cu illər
11.	Şəhər yaşıllıqlarının artırılması yolu ilə atmosfer havasının keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, şəhər (rayon) icra hakimiyyəti orqanları	2003—2010— cu illər
12.	Kənd təsərrüfatına yararlı torpaq ehtiyatlarının mühafizə edilməsi və münbitliyinin artırılması məqsədilə milli fəaliyyət planının hazırlanması	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi, <i>Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti</i> , Dövlət Torpaq və Xəritəçəkmə Komitəsi	2003—2010— cu illər
13.	Eroziya və şoranlaşma proseslərinin qarşısının alınması üçün müvafiq tədbirlərin həyata keçirilməsi	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Dövlət Torpaq və Xəritəçəkmə Komitəsi, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi, <i>Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti</i>	2003—2007— ci illər
14.	Neftlə çirklənmiş torpaqlarda rekultivasiya işlərinin davam etdirilməsi	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, <i>Sənaye və Energetika Nazirliyi</i> , Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi	2003—2010— cu illər
15.	Mövcud drenaj—kollektor və suvarma şəbəkələrinin yararlı vəziyyətə gətirilməsi	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, <i>Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti</i>	2003—2006— cı illər
16.	Təbii və antropogen amillər nəticəsində əmələ gəlmiş süni gölməçə və bataqlıqların qurudulması yolu ilə torpaq sahələrinin münbitləşdirilməsi	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, <i>Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti</i> , Dövlət Torpaq və Xəritəçəkmə Komitəsi	2003—2008— ci illər
17.	Balıqqulağı əhəng daşından divar və üzülük materialları istehsal olunan daş karxanalarında və Abşeronun Xəzərboyu zolağında kvars qumu karxanalarında yaranan tullantıların utilizasiyası və çirklənmiş ərazilərin rekultivasiyası	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Dövlət Torpaq və Xəritəçəkmə Komitəsi, şəhər (rayon) icra hakimiyyəti orqanları	2003—2010— cu illər

18.	Meşələrdə qanunsuz ağac tədarükü və digər meşə qırılması ilə əlaqədar fəaliyyətin qadağan edilməsi	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Milli Elmlər Akademiyası	2003—2005— ci illər
19.	Bərpa olunan meşə ehtiyatlarından (meyvə, dərman və digər bitkilər) səmərəli istifadənin təşkili	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, iqtisadi inkişaf Nazirliyi	2003—2007— ci illər
20.	Rekreasiya əhəmiyyətli meşə sahələrinin müəyyən edilməsi, onlara yol verilən təzyiqlə həcmnin müəyyənləşdirilməsi və bunun əsasında turizm və rekreasiya potensialının təyin edilməsi	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, <i>Mədəniyyət və Turizm</i> Nazirliyi	2003—2010— cu illər
21.	Yeni əkinçilik metodlarının tələbatlarına cavab verən təsərrüfat əhəmiyyətli meşə bağların layihələşdirilməsi və salınması	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi, Milli Elmlər Akademiyası, Dövlət Torpaq və Xəritəçəkmə Komitəsi	2003—2010— cu illər
22.	Meşələrin ümumi fitosanitar vəziyyətinin müəyyənləşdirilməsi, habelə müxtəlif xəstəliklərdən və zərərvericilərdən mühafizə edilməsi məqsədilə mütəmadi olaraq müvafiq tədbirlərin həyata keçirilməsi	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, iqtisadi inkişaf Nazirliyi, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi	2003—2010— cu illər
23.	Meşə ərazilərində yerləşən yaşayış məntəqələrində yaşayan əhalinin məşğulluq probleminin həlli və təbii meşə ehtiyatları ilə əlaqədar olmayan məşğulluq sahələrinin yaradılması	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi	2003—2010— cu illər
24.	İnşaat və mebel sənayesi üçün yararlı oduncaq istehsal etmək üçün müvafiq keyfiyyətə malik olan və tez böyüyən ağacların becərilməsi və istismarı	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, <i>Sənaye və Energetika</i> Nazirliyi	2003—2010— cu illər
25.	Meşələrdə yanğın hadisələrinin qarşısının alınması məqsədilə xüsusilaşdırılmış operativ kimyəvi—yanğınsöndürmə stansiyasının yaradılması	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Daxili İşlər Nazirliyi	2003—2010— cu illər
26.	Xəzər dənizində nərəkimilərin ehtiyatlarının qiymətləndirilməsi	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Milli Elmlər Akademiyası	2003—2005— ci illər
27.	Balıq ehtiyatlarının artırılmasının idarə edilməsi	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi	2003—2007— ci illər
28.	Balıq ehtiyatlarının artırılması və bu ehtiyatların istismarı sahəsində beynəlxalq əməkdaşlıq	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi	2003—2010— cu illər
29.	Daxili su hövzələrində balıq ehtiyatlarının çoxaldılması və yetişdirilməsi	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Milli Elmlər Akademiyası	2003—2010— cu illər
30.	Xəzər dənizində marikultur istehsalının yaradılması	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi	2003—2010— cu illər

31.	Təhlükəli sənaye tullantılarının yerləşdirilməsi üçün yeni poliqonların yaradılması	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, şəhər (rayon) icra hakimiyyəti orqanları	2003—2010—cu illər
32.	Məişət tullantılarının çeşidlənməsi, utilizasiya edilməsi və təkrar emalının təşkili məqsədilə mütərəqqi təcrübədən istifadə olunması	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, iqtisadi inkişaf Nazirliyi, şəhər (rayon) icra hakimiyyəti orqanları	2003—2010—cu illər
33.	Tullantılardan bioqazın alınması üçün müvafiq üsulların tətbiq edilməsi	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Milli Elmlər Akademiyası, <i>Sənaye və Energetika Nazirliyi</i>	2003—2010—cu illər
34.	Enerji alınması, eləcə də kompost alınması məqsədilə Zibilyandırma zavodunun tikilməsi	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, iqtisadi inkişaf Nazirliyi, <i>Sənaye və Energetika Nazirliyi</i>	2006—2010—cu illər

Qlobal ekoloji problemlərə dair

35.	İstilik effekti yaradan qazların tullantılarının statistik hesabatı, qiymətləndirilməsi, mənbələri və toplayıcıları haqqında məlumatların analitik—informasiya sistemlərinin yaradılması	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Dövlət Statistika Komitəsi, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi	2003—2005—ci illər
36.	Dayanıqlı sosial—iqtisadi inkişafın təmin edilməsi üçün iqtisadiyyata və təbii ekosistemlərə iqlimin təhlükəli təsirləri barədə məlumatların toplanması, təhlili və ümumiləşdirilməsi üzrə dövlət informasiya sisteminin yaradılması	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, iqtisadi inkişaf Nazirliyi, Milli Elmlər Akademiyası	2003—2005—ci illər
37.	İqlim dəyişmələrinin əhəlinin sağlamlığına, ətraf mühitə təsirinin qiymətləndirilməsi və müvafiq adaptasiya tədbirlərinin işlənilməsi	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Səhiyyə Nazirliyi	2003—2005—ci illər
38.	Günəş, külək və bioqazdan istilik və elektrik enerjisi alınması imkanı verən ekoloji cəhətdən təmiz texnologiyaların Azərbaycana gətirilməsinin stimullaşdırılması	Yanacaq və Energetika Nazirliyi, Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, iqtisadi inkişaf Nazirliyi	2003—2005—ci illər
39.	Ozondağıcı maddələrdən istifadə olunmasının tədricən aradan qaldırılmasının başa çatdırılması	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, iqtisadi inkişaf Nazirliyi	2003—2010—cu illər
40.	Səhralaşma prosesinin təsirinə məruz qalmış torpaqların inventarlaşdırılması	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi, Dövlət Torpaq və Xəritəçəkmə Komitəsi, Milli Elmlər Akademiyası, şəhər (rayon) icra hakimiyyəti orqanları	2003—2004—cü illər
41.	Səhralaşmaya qarşı mübarizə üzrə milli fəaliyyət planının hazırlanması və həyata	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, iqtisadi inkişaf	2003—2005—ci illər

	keçirilməsi	Nazirliyi, Milli Elmlər Akademiyası, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi, şəhər (rayon) icra hakimiyyəti orqanları	
42.	Səhralaşmaya qarşı mübarizə işlərinin səmərəliliyinin yüksəldilməsi məqsədilə proqnozlaşdırma və əhalinin məlumatlandırılması sisteminin yaradılması	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi, şəhər (rayon) icra hakimiyyəti orqanları	2003—2005— ci illər
43.	Qlobal ekoloji problemlərin qarşılıqlı mənfi təsirinin qiymətləndirilməsi və müvafiq əks tədbirlərin həyata keçirilməsi	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, iqtisadi inkişaf Nazirliyi, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi	2003—2005— ci illər
44.	Biomüxtəlifliyin qorunmasına yönəldilmiş bütün beynəlxalq müqavilələrə qoşulmaq	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, iqtisadi inkişaf Nazirliyi, Xarici İşlər Nazirliyi, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi	2003—2010— cu illər
45.	Biomüxtəlifliyin vəziyyətinin monitorinqi üçün ölkə flora və faunası üzrə Qırmızı və Yaşıl Kitabların tərtibi və yeniləşdirilməsi	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Milli Elmlər Akademiyası, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi	2003—2005— ci illər
46.	Nadir və kökü kəsilməkdə olan bitki və heyvan növlərinin genofondunun qorunmasının təmin edilməsi və onların xüsusi qorunan təbii ərazilərdə, botanika bağlarında, zooloji parklarda saxlanılması üçün şəraitin yaradılması	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Milli Elmlər Akademiyası, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi	2003—2010— cu illər
47.	Biomüxtəlifliyin qorunması məqsədilə milli parkların yaradılması	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Milli Elmlər Akademiyası, şəhər (rayon) icra hakimiyyəti orqanları	2003—2010— cu illər
48.	Biomüxtəliflik üçün təhlükənin və bu təhlükə nəticəsində ilk növbədə təsir altına düşə bilən təbii bitki və heyvan növlərinin proqnozlaşdırılması	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, iqtisadi inkişaf Nazirliyi, Xarici İşlər Nazirliyi	2003—2007— ci illər
Sənaye komplekslərinə dair			
49.	İstilik elektrik stansiyalarında yüksəkeffektli texnologiyaların tətbiqi və enerji sisteminin strukturunun optimallaşdırılması	Yanacaq və Energetika Nazirliyi, Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi	2003—2005— ci illər
50.	Kiçik hidroenergetik obyektlərin sxeminin yaradılması və tətbiqi	<i>Sənaye və Energetika Nazirliyi</i> , Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi	2003—2007— ci illər
51.	İstehsalat və qeyri—istehsalat sahələrində müasir enerjiqoruyucu texnologiyaların istifadəsinin stimullaşdırılması	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, iqtisadi inkişaf Nazirliyi	2003—2010— cu illər
52.	Məişətdə enerji qoruyucu vasitələrin (termoslar, temperatur qoruyucu qurğular və s.) istifadəsinin geniş tətbiqinə	<i>Sənaye və Energetika Nazirliyi</i> , Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Milli Elmlər	2003—2010— cu illər

	yönəldilmiş milli və regional proqramların hazırlanması və həyata keçirilməsi	Akademiyası	
53.	Günəş və külək enerjisinin istifadəsinə dair milli fəaliyyət planlarının hazırlanması	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Milli Elmlər Akademiyası	2003—2005— ci illər
54.	Külək enerjisindən istifadə edilməsi və müvafiq qurğuların quşların ənənəvi miqrasiya və konsentrasiya ərazilərindən uzaq yerlərdə quraşdırılması	<i>Sənaye və Energetika Nazirliyi</i> , Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi	2003—2010— cu illər
55.	Fərdi obyektlərdə və bələdiyyə obyektlərində bioqazın istehsalı və istifadəsi	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, <i>Sənaye və Energetika Nazirliyi</i>	2003—2010— cu illər
56.	Yerli xammal materialları, o cümlədən tullantıların yenidən emalı nəticəsində əldə olunan materiallar əsasında yeni inşaat materiallarının alınma texnologiyasının işlənilib hazırlanması	Dövlət Tikinti və Arxitektura Komitəsi, Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi	2003—2010— cu illər
57.	Kimyəvi maddələrin istifadə olunması sahəsində ekoloji təhlükəsizlik baxımından vahid dövlət proqramının yaradılması	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, «Azərkimya» Dövlət Şirkəti, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi	2003—2005— ci illər
58.	Hər bir sənaye müəssisəsinin fəaliyyət sahəsi üzrə ətraf mühitin idarə edilməsi modellərinin hazırlanması	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, <i>Sənaye və Energetika Nazirliyi</i>	2003—2007— ci illər
59.	Dövlət və özəl müəssisələrə məhsul və xidmətlərlə bağlı ekoloji iddiaların irəli sürülməsinin yeni prinsiplər əsasında həyata keçirilməsi	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, iqtisadi inkişaf Nazirliyi	2003—2006— cı illər
60.	İstehsal üçün təklif olunan yeni sənaye məhsullarının tətbiqinin dayanıqlı inkişaf prinsiplərinə uyğunluğunun müəyyənləşdirilməsi	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, <i>Sənaye və Energetika Nazirliyi</i>	2003—2005— ci illər
61.	İstehlakçıların hüquqlarının qorunması sahəsində ətraf mühitə dair qanunvericilik bazasının təkmilləşdirilməsi və bu zaman dayanıqlı inkişaf prinsiplərinin nəzərə alınması	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, iqtisadi inkişaf Nazirliyi, Ədliyyə Nazirliyi	2003—2010— cu illər
62.	Yeni texnologiyalarla təmin edilməklə metalın və metal məhsullarının, həmçinin ferroərintilərin qapalı istehsal sikllərinin yaradılması	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, iqtisadi inkişaf Nazirliyi, <i>Sənaye və Energetika Nazirliyi</i>	2003—2010— cu illər
63.	Vahid məhsulun istehsalına sərf olunan enerjinin miqdarının azaldılmasına gətirib çıxaran az enerjitutumlu texnologiyaların tətbiqi	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Milli Elmlər Akademiyası	2003—2010— cu illər
64.	Təbii ehtiyatlardan səmərəli istifadə olunmasını təmin etmək üçün xammal mənbələrinin istismarı zamanı itkilərin qarşısının alınması məqsədilə müasir	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, iqtisadi inkişaf Nazirliyi	2003—2010— cu illər

	metodlardan istifadə etməklə müvafiq tədbirlərin həyata keçirilməsi		
65.	İstismarı başa çatmış dağ—mədən yataqlarının ərazilərində rekultivasiya işlərinin aparılması	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, iqtisadi inkişaf Nazirliyi	2003—2007— ci illər
66.	Məhsuldar və rekreasiya əhəmiyyətli torpaqların inşaat üçün istifadəsinin qadağan edilməsi və nəzarətin gücləndirilməsi	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Dövlət Torpaq və Xəritəçəkmə Komitəsi	2003—2005— ci illər
67.	Hər bir yaşayış məntəqəsinin planlaşdırılması zamanı ətraf mühitə yol verilə bilən təzyiqin həcmninə nəzərə alınması	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Dövlət Tikinti və Arxitektura Komitəsi, şəhər (rayon) icra hakimiyyəti orqanları	2003—2007— ci illər
68.	Məskən yerlərinin salınması, binaların yerləşdirilməsi və tikilməsi zamanı yerli xüsusiyyətlərin və etnik biliklərin nəzərə alınmasının zəruriliyi	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Dövlət Tikinti və Arxitektura Komitəsi	2003—2006— cı illər
69.	Tikinti üçün istifadə olunan material və konstruksiyaların ehtimal olunan temperatur itkilərinin nəzərə alınması, enerji itkiləri ilə əlaqədar problemlərin yaranmaması üçün tikintidə müvafiq material və konstruksiyaların istifadəsinin stimullaşdırılması	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Dövlət Tikinti və Arxitektura Komitəsi, iqtisadi inkişaf Nazirliyi	2003—2005— ci illər
70.	Binalar üçün istifadə olunan material və konstruksiyaların onların gələcəkdə utilizasiyası ilə əlaqələndirilməsi	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Dövlət Tikinti və Arxitektura Komitəsi, iqtisadi inkişaf Nazirliyi	2003—2010— cu illər
71.	Nəqliyyat sahəsində ekoloji harmonik siyasətin həyata keçirilməsi üçün nəqliyyat sektorunda qanunvericilik sisteminin təkmilləşdirilməsi	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Nəqliyyat Nazirliyi, Ədliyyə Nazirliyi, şəhər (rayon) icra hakimiyyəti orqanları	2003—2010— cu illər
72.	Avtomobil nəqliyyatında istifadə edilmək üçün ekoloji baxımdan təmiz yanacaq növlərinə keçilməsi (sıxılmış maye qaz, bioqaz və s.)	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, <i>Sənaye və Energetika Nazirliyi</i> , Nəqliyyat Nazirliyi	2003—2010— cu illər
73.	Avtomobil və dəmir yollarının müasir dünya standartlarına müvafiq rekonstruksiya olunması	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, iqtisadi inkişaf Nazirliyi, Nəqliyyat Nazirliyi, «Azəravtoyol» Dövlət Şirkəti	2003—2007— ci illər
74.	Şəhər daxilində avtonəqliyyat vasitələrinin sıxlığının azaldılması və tıxacların qarşısının alınması məqsədilə yaşayış məntəqələrinin ətrafında dairəvi avtomagistral yolların çəkilişinə üstünlük verilməsi	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Nəqliyyat Nazirliyi, «Azəravtoyol» Dövlət Şirkəti, şəhər (rayon) icra hakimiyyəti orqanları	2003—2010— cu illər
Kənd təsərrüfatı və turizmə dair			
75.	Dövlət orqanlarının, özəl sektorun və	Ekologiya və Təbii Sərvətlər	2003—2010—

	qeyri—hökumət təşkilatlarının kənd təsərrüfatının dayanıqlı inkişafı sahəsində əməkdaşlığının gücləndirilməsi	Nazirliyi, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi	cu illər
76.	Fərdi təsərrüfatların və onların birliklərinin kənd təsərrüfatının dayanıqlı inkişafı üçün ayrılan fondlarla işləməsinin sadələşdirilməsi	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi	2003—2007— ci illər
77.	Sırf üzvi kənd təsərrüfatı metodlarını tətbiq edən dövlət və fərdi təsərrüfatlar üçün xüsusi imtiyazların yaradılması	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi	2003—2008— ci illər
78.	Kənd təsərrüfatında torpaqların eroziyasının və şoranlaşmasının qarşısını almaq məqsədilə optimallaşdırılmış əkin sistemlərindən və kənd təsərrüfatı bitkilərinin suvarılmasında mütərəqqi suvarma texnologiyalarından istifadə edilməsinin genişləndirilməsi	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi, <i>Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyəti</i>	2003—2010— cu illər
79.	Kənd təsərrüfatında kimyəvi maddələrin istifadəsinin milli və regional səviyyələrdə sxemlərinin yaradılması və ona nəzarətin gücləndirilməsi	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi	2003—2010— cu illər
80.	Torpaqların çirklənməsinə və deqradasiyasına səbəb ola bilən texnologiyalardan istifadə olunmasının qarşısının alınması	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, iqtisadi inkişaf Nazirliyi, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi	2003—2010— cu illər
81.	Milli turizm proqramında dayanıqlı inkişaf prinsiplərinin nəzərə alınması	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, <i>Mədəniyyət və Turizm</i> Nazirliyi	2003—2010— cu illər
82.	Hər bir zona üçün ətraf mühitə maksimum yolveriləsi turist təzyiqinin müəyyənəşdirilməsi və onun yerinə yetirilməsinə nəzarət edilməsi	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, <i>Mədəniyyət və Turizm</i> Nazirliyi	2003—2010— cu illər
83.	Milli parkların ərazilərində ekoloji turizmin və o cümlədən turizmin digər yeni formalarının inkişaf etdirilməsi	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, <i>Mədəniyyət və Turizm</i> Nazirliyi	2003—2010— cu illər
Elm, təhsil və mədəniyyətə dair			
84.	Ali məktəblərdə dayanıqlı inkişaf üzrə pilot layihələrin həyata keçirilməsi	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Təhsil Nazirliyi	2003—2010— cu illər
85.	Elmi kadr potensialının gücləndirilməsi və elmi tədqiqat işlərinin aparılmasının stimullaşdırılması	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Təhsil Nazirliyi, Milli Elmlər Akademiyası	2003—2007— ci illər
86.	Dayanıqlı inkişaf üzrə ali məktəblər üçün dərs vəsaitinin hazırlanması	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Təhsil Nazirliyi	2003—2008— ci illər
87.	Dayanıqlı inkişaf üzrə orta, orta ixtisas və ali təhsil müəssisələri üçün tədris proqramları və dərsliklərin hazırlanması, xüsusi kurslar və məşğələlərin keçirilməsi	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Təhsil Nazirliyi	2003—2010— cu illər
88.	İqtisadi və sosial layihələrin həyata	Ekologiya və Təbii Sərvətlər	2003—2010—

	keçirilməsində bələdiyyə və qeyri— hökumət təşkilatlarının rolunun artırılması	Nazirliyi, iqtisadi inkişaf Nazirliyi, şəhər (rayon) icra hakimiyyəti orqanları	cu illər
89.	Muzeylərdə və incəsənət salonlarında ekologiya məsələlərini işıqlandıran rəsm, foto, plakat və s. bədii sərgilərin təşkil olunması	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, <i>Mədəniyyət və Turizm</i> Nazirliyi	2003—2010— cu illər
90.	Ekologiya mövzusunda yeni incəsənət əsərlərinin yaradılmasının stimullaşdırılması	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, <i>Mədəniyyət və Turizm</i> Nazirliyi	2003—2010— cu illər
91.	Təbiətin qorunmasına həsr olunmuş yerli və xarici mədəniyyət və incəsənət ustalarının, gənc istedadların iştirakı ilə müxtəlif səviyyəli festivalların və müsabiqələrin keçirilməsinin genişləndirilməsi	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, <i>Mədəniyyət və Turizm</i> Nazirliyi, şəhər (rayon) icra hakimiyyəti orqanları	2003—2010— cu illər
92.	Etnik biliklərin qorunması və gələcək nəsillərə çatdırılmasına dair regional layihələrin həyata keçirilməsi	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, <i>Mədəniyyət və Turizm</i> Nazirliyi	2003—2007— ci illər
93.	Dayanıqlı inkişaf üzrə respublika əhalisinin maarifləndirilməsi tədbirlərinin həyata keçirilməsi	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Təhsil Nazirliyi	2003—2010— cu illər